

Fordypningskurs: bruk av pasientrapporterte endepunkter i kliniske studier

**14 og 15. oktober 2020 (kl. 09.00-16.00)
og 16. oktober 2020 (kl. 08.30-14.00)**

Sted: Oslo universitetssykehus HF, Radiumhospitalet, Seminarrom 1 og 2

Deltakeravgift: kr 1000 inkludert lunsj alle dager

Påmeldingsfrist: 23. september (totalt 25 plasser)

<https://response.questback.com/oushf/fordypningskurs20>

Forarbeid: Forarbeid består av å skrive en kort prosjektskisse som vil bli brukt i undervisning og gruppearbeid (se egen lenke på <http://www.prominet.no/index.php?page=kurs-og-undervisning>). Frist for innsending 23. september.

Kurset vil gi 2 studiepoeng i ph.d-programmet ved Universitetet i Oslo, tildeling av poeng forutsetter innlevert forarbeid og bestått frivillig kursprøve (eksamen). Dette kurset er primært beregnet for PhD studenter og kliniske forskere (eventuelt andre dersom plass) i Helse Sør-Øst som er involvert i planlegging eller gjennomføring av studie hvor pasientrapporterte utfallsmål (PROM) tas i bruk. Målet med kurset er å gi inngående kunnskap om: brukermedvirkning i kliniske studier med PROMs, valg av PROM i kliniske studier, litteratursøk, protokollskrivning i PROM-studier, psykometrisk testing av PROMs, praktiske øvelser i utfylling og utregning av PROM skår og statistiske analyser ved bruk av PROMs.

Forelesere: Leder av PROMiNET/onkolog Cecilie Delphin Amdal, brukerrepresentant Astrid T. Lunestad, professor/onkolog Marit Slaaen, professor/sykepleier Gudrun Rohde, bibliotekar Nina Høyning Jørgensen, statistiker Ragnhild Sørum Falk, statistiker Cathrine Brunborg, professor/forskningsjef Tomm Bernklev, professor/onkolog Kristin Bjordal.

Covid-19: Vi planlegger for fysisk kurs gitt dagens smittevernregler. Dersom smittesituasjonen skulle forverre seg vil kurset gjennomføres digitalt.

PROMiNET

14. oktober	INNHold	FORELESERE
09.00-09.20	Velkommen og presentasjon av deltagerne	Gudrun Rohde
09.20-09.30	Introduksjon: Brukermedvirkning i PROM forskning	Astrid T Lunestad
09.30-10.30	PROM: State of the art	Marit Slaaen
10.30-10.45	Pause	
10.45-11.45	Valg av PROM Utvikling, oversetting og testing av psykometriske egenskaper	Gudrun Rohde
11.45-12.30	Lunsj	
12.30-12.50	Litteratursøk ved artikkelskriving Søketermer og bruk av filtre ved PROM	Nina Høyning Jørgensen
12.50-13.05	Pause	
13.05-14.15	Statistiske analyser ved bruk av PROM Styrkeberegning og testing av psykometriske egenskaper	Ragnhild S Falk, Cathrine Brunborg
14.15-14.30	Pause	
14.30-15.15	Statistiske analyser ved bruk av PROM Missing data og deskriptiv statistikk	Ragnhild S Falk, Cathrine Brunborg
15.15-16.00	PROM i Protokoll Viktige punkter og utfordringer i egen PROM-protokoll	Cecilie D. Amdal
15. oktober	INNHold	FORELESERE
09.00-12.00	Eksempler på utfylling og utregning av PROM Workshop med praktisk øvelse <i>med innlagt pause</i>	Tomm Bernklev og Kristin Bjordal
	PROM skala, skåring og bruk av syntax RAND-36 og HADS som eksempler	Tomm Bernklev og Kristin Bjordal
12.00-12.45	Lunsj	
12.45-15.00	Statistiske analyser ved bruk av PROM Bivariat analyse, statistisk vs. klinisk signifikans, sammenligning med normalpopulasjon <i>med innlagt pause</i>	Ragnhild S Falk, Cathrine Brunborg
15.00-16.00	Artikkelskriving og PROM med diskusjon	Cecilie D Amdal
16. oktober	INNHold	FORELESERE
08.30-11.30	Workshop egne prosjektskisser Diskusjon og presentasjon	De fleste foreleserne vil delta
11.30-12.00	Lunsj	
12.00-13.45	Workshop egne prosjektskisser Diskusjon og presentasjon	De fleste foreleserne vil delta
13.45-14.00	Oppsummering og utdeling av eksamen	Gudrun Rohde

Pensumlitteratur:

Obligatorisk:

- Fayers PM & Machin D. Quality of life. The assessment, analysis and interpretation of patient-reported outcomes (3rd ed). Kap. 4, 5, 9, 11, 15. 2014. Wiley-Blackwell.
- Garratt AM, Stavem K. Measurement properties and normative data for the Norwegian SF-36: results from a general population survey. Health and Qual Life Outcomes. 2017;15(1):51. doi: 10.1186/s12955-017-0625-9.
- Laake P, Benestad HB, Olsen BR. Research in Medical and Biological Sciences – From Planning and Preparation to Grant Application and Publication (2nd Ed). Kap 11.1-11.9. 2015. Elsevier Science Publishing Co Inc. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780127999432000112>
- Norman GR, Sloan JA, Wyrwich KW. Interpretation of changes in health-related quality of life: the remarkable universality of half a standard deviation. Med Care. 2003;41:582-592.
- Reeve BB, et. al. ISOQOL recommends minimum standards for patient-reported outcome measures used in patient-centered outcomes and comparative effectiveness research. Qual Life Res. 2013;22(8):1889-1905. doi: 10.1007/s11136-012-0344-y
- Rutherford C, et al. Mode of administration does not cause bias in patient-reported outcomes results: a meta-analysis. Qual Life Res. 2016;25(3):559-74. doi: 10.1007/s11136-015-1110-8.
- Shippee ND, et al. Patient and service user engagement in research: a systematic review and synthesized framework. Health Expect. 2015;18(5):1151-66. doi: 10.1111/hex.12090.
- Veierød MB, Lydersen S, Laake P (eds). Medical statistics in clinical and epidemiological research. Kap. 2, 4, 8, 11, 13, 14, 15. 2012. Gyldendal Akademika.

Lettfattelige artikler om statistikk relaterte tema skrevet på norsk (støtte litteratur):

- Brurberg KG, Hammer HL. Hvorfor trenger vi statistikk? Sykepleien Forskning. 2013; 8(1): 78-82. <https://sykepleien.no/forskning/2013/03/hvorfor-trenger-vi-statistikk>
- Brurberg KG, Hammer HL. Hvordan sammenlikne statistikk? Sykepleien Forskning. 2013; 8: 174-7. *Opd 2016*. <https://sykepleien.no/forskning/2016/04/hvordan-sammenlikne-statistikk>
- Brurberg KG, Hammer HL. Hypotesetesting. Sykepleien Forskning. 2013; 8: 267-9. <https://sykepleien.no/forskning/2013/12/hypotesetesting>
- Brurberg KG, Hammer HL. Variabeltyper og dikotome effektmål. Sykepleien Forskning. 2013; 8: 372-4. <https://sykepleien.no/forskning/2013/12/variabeltyper-og-dikotome-effektmal>
- Brurberg KG, Hammer HL. Sammenstilling av data. Sykepleien Forskning. 2014;9: 192-5. <https://sykepleien.no/forskning/2014/07/sammenstilling-av-data>
- Hammer HL, Brurberg K. Viktige modeller og begreper i statistikk. Sykepleien Forskning. 2014;9:84-8. <https://sykepleien.no/forskning/2014/04/viktige-modeller-og-begreper-i-statistikk>
- Lydersen S. Cohens kappa – et mål på samsvar mellom observatører. Tidsskriftet. 2018;5. <https://tidsskriftet.no/2018/03/medisin-og-tall/cohens-kappa-et-mal-pa-samsvar-mellom-observatorer>
- Pripp AH. Antalls- og styrkeberegninger i medisinske studier. Tidsskriftet. 2017;17. <https://tidsskriftet.no/2017/09/medisin-og-tall/antalls-og-styrkeberegninger-i-medisinske-studier>
- Pripp AH. Populasjon og utvalg i statistikk. Tidsskriftet. 2017;14/15. <https://tidsskriftet.no/2017/05/medisin-og-tall/populasjon-og-utvalg-i-statistikk>
- Pripp AH. Hvorfor p-verdien er signifikant. Tidsskriftet. 2015;135:1462-4. <https://tidsskriftet.no/2015/09/kronikk/hvorfor-p-verdien-er-signifikant>
- Skovlund E. Dikotomisering av målevariabler – hva er prisen? Tidsskriftet. 2017;23/24. <https://tidsskriftet.no/2017/12/medisin-og-tall/dikotomisering-av-malevariabler-hva-er-prisen>
- Skovlund E. Hvor stor er effekten? Tidsskriftet. 2017;21. <https://tidsskriftet.no/2017/11/medisin-og-tall/hvor-stor-er-effekten>
- Skovlund E. Når bør man velge en ikke-parametrisk metode? Tidsskriftet. 2017;16. <https://tidsskriftet.no/2017/05/medisin-og-tall/nar-bor-man-velge-en-ikke-parametrisk-metode>